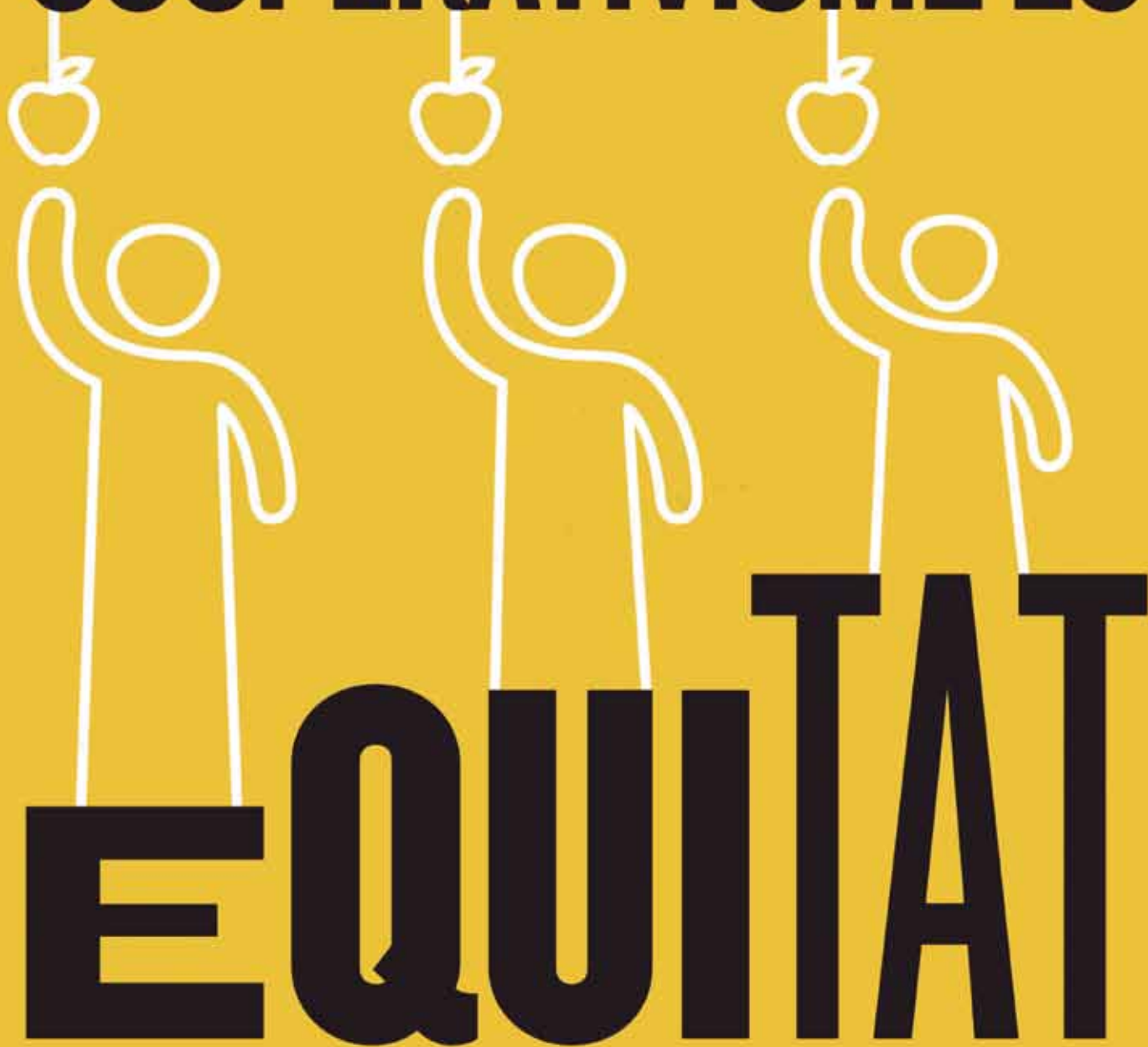

389

Juliol/agost 2015 • revista mensual
Any 36è • PVP 3,00 €
edita Fundació Roca i Galès

cooperació
CATALANA

COOPERATIVISME ÉS

DIADA INTERNACIONAL DEL COOPERATIVISME 2015

Les nostres cooperatives: **SePrA, Sccl.**

Entrevista: **Ivan Miró sociòleg i cooperativista .**

ISSN 1133-8415

9 771133 841150

Referent Cooperatiu Català en Prevenció de Riscos Laborals

Nou servei Vigilància de la Salut

Totes les especialitats preventives. A tot Catalunya

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

ASSIGEM
SERVEIS EMPRESARIALS

Assessorament i gestió integral especialitzada en
COOPERATIVES, FUNDACIONS
i ENTITATS NO LUCRATIVES

- Comptabilitat, aplicació Pla Comptable, seccions, tancament, Comptes Anuals.
- Obligacions tributàries, Declaracions periòdiques, Impost Societats, Requeriments, Inspeccions, etc.
- Nòmines, Seguretat social, problemàtica laboral, sancions, acomiadaments, etc.
- Temes socials, Assemblees, seccions, constitució i canvis en òrgans d'administració, mediació en situacions conflictives, etc.
- Temes jurídics, contractes, adaptació estatuts, revisió de la gestió tributària, regularització Registres: Cooperatives, Propietat, etc.

PROTECCIÓ DE DADES, Document de Seguretat, inscripció Agència Protecció de Dades

ASSIGEM Serveis Empresarials, Scl
Girona, 38, 1r 2a - 08010 Barcelona
Tel. 932 652 285 - Fax 932 325 613

“un servei jurídic compromès i de qualitat”

 Col·lectiu Ronda
ASSESSORIA JURÍDICA LABORAL ECONÒMICA SOCIAL

Barcelona - Cerdanyola - Granollers
Mataró - Mollet del Vallès - Rubí
despatxos associats:
Girona - Lleida - Tarragona - Tortosa - Vilafranca del P.

www.cronda.coop
crondaweb@cronda.coop

Cooperativisme i economia social

- Assessorament integral a cooperatives, associacions, fundacions i altres entitats d'economia social
- Autoocupació i plans d'empresa
- Consultoria i auditoria
- Mediació en conflictes societaris

Drets de les persones i els col·lectius

- Dret civil, penal i administratiu
- Dret de família
- Separacions, divorcis
- Danys i perjudicis
- Accidents de circulació i de treball
- Arrendaments
- Dret fiscal
- Habitatge, urbanisme i medi ambient
- Estrangeria
- Violència de gènere

Defensa dels treballadors/es

- Assessorament laboral i Seguretat Social
- Acomiadaments
- Reclamacions
- Dret sindical
- Regulació d'ocupació
- Negociació col·lectiva
- Pensions
- Accidents i prevenció de riscos laborals
- Malalties professionals
- Plans de pensions

SUMARI

4 / TORNAVEU

Matilde Martínez, professora jubilada

5 / EDITORIAL

Cooperativisme és equitat

6 / EL NOSTRE MÓN

Agnès Giner

9 / COOPERATIVES DE CATALUNYA

La Diada Internacional de les Cooperatives: "Tria cooperativa, tria equitat"

Confederació de Cooperatives de Catalunya

10 / LES NOSTRES COOPERATIVES

SEPPA SCCL. Prevenció de riscos i salut laboral

Visitem l'única cooperativa acreditada a Catalunya com servei aliè de prevenció de riscos laborals. Amb dotze anys d'experiència innovadora, actualment suma onze persones sòcies de treball: nou tècniques de prevenció i dues de medicina
Pep Valenzuela

13 / ENTREVISTA

Ivan Miró, sociòleg i cooperativista
"El capital funciona com una mena de

tabula rasa que elimina l'experiència col·lectiva"
Montse Pallarés

16 / ALIANÇA COOPERATIVA INTERNACIONAL

Manifest de la 93a Diada Internacional de les Cooperatives de l'ACI
21è Dia Internacional del Cooperativisme de l'ONU
"Tria cooperativa, tria equitat"

18 / LEGISLACIÓ COOPERATIVA

Anàlisi de les modificacions estatutàries per adaptar el règim de reemborsament del capital social a les normes comptables de les cooperatives
Servei d'estudis i projectes - SEP

20 / FINANCES COOPERATIVES

Capitalcoop. Programa de capitalització de cooperatives i societats laborals
Capitalcoop

21 / ECONOMIA SOCIAL

El Barça i l'economia social
Agustí Bedito

25 / RESSENYA

Economía del bien y del mal. La búsqueda del significado económico desde Gilgamesh hasta Wall Street
Josep Busquets

26 / BIBLIOTECA

Donació de llibres
Retalls
Elisenda Dunyó

CRÈDITS

Editora Fundació Roca i Galès Redacció i Administració Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - Fax 93 487 32 83 - cc@rocagales.cat - www.rocagales.cat - Twitter: @rocagales
Coordinació Agnès Giner. Consell assessor Margarida Colomer, Miquel Corna, Enric Dalmau, Raimon Gassiot, Agnès Giner, Ma. Lluïsa Navarro, Xavi Palos, Jordi París, Joseba Polanco, Esteve Puigferrat, Olga Ruiz i Quim Sicília. Els autors són responsables dels articles signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí inscrits. Foto portada: Cartell promocional de la Diadacoop2015 © L'Apostrof Sccl. Disseny, maquetació i producció Gina Rosquelles i Pol-len edicions, sccl Dipòsit legal B-22.823/80 I.S.S.N. 1133-8415.
Aquesta revista ha estat impresa sobre paper certificat FSC® i amb tintes provinents d'olis vegetals

Amb el suport de:

Un parell de preguntes (que en són tres) a **Matilde Martínez Sallés** (Terrassa, 1948), professora jubilada d'ensenyament secundari i editora novella

1

Què et sembla atractiu del cooperativisme?

Que es treballa conjuntament per una causa comuna. Que estimula la implicació de tothom en els projectes. Que és democràtic en el sentit més antic de la paraula. Ho dic per la teoria o imaginari que em faig. En realitat, no tinc cap experiència viscuda de cooperativisme.

2

Què no et convenç del cooperativisme?

Com he dit a la pregunta anterior, no en tinc cap experiència, excepte que sóc membre d'Abacus. Com a objeccions (teòriques o imaginades), hi hauria una certa por que les decisions es prenguin més per la capacitat oratòria d'alguns membres que pel sentit comú de la comunitat. També hi ha por i el rebuig a la incapacitat que tenim per a posar-nos d'acord i prendre decisions en grup. Tot s'ha de discutir tant i tan complicadament, que les iniciatives acaben aigualint-se o podrint-se. Finalment, tinc entès que Abacus és una cooperativa (no participo en les assemblees, si és que n'hi han) i, la veritat, no hi veig enlloc que traspuï cap esperit d'economia alternativa; més aviat sembla una multinacional en la qual el servei no és gaire bo i (crec) els treballadors no estan gaire ben pagats.

3

Consideres que hi ha una altra economia possible?

Sí, considero que hi ha una altra economia possible, i que és necessària perquè amb l'economia lliberal pura i dura no anem enlloc, només a crear més misèria, per un costat, per a molts, i més riquesa, per l'altre, per a uns pocs. Una economia del bé comú, la trobo indispensable. Una economia que reparteixi beneficis a més gent, basada en principis com ara l'equitat, la igualtat i el bé comú i que funcioni i faci front als grans poders econòmics del món. I és imprescindible, importantíssim, que les iniciatives d'èxit d'aquesta mena s'expliquin i es divulguin per animar els dubtosos (com jo) a fer el pas endavant i participar-hi.

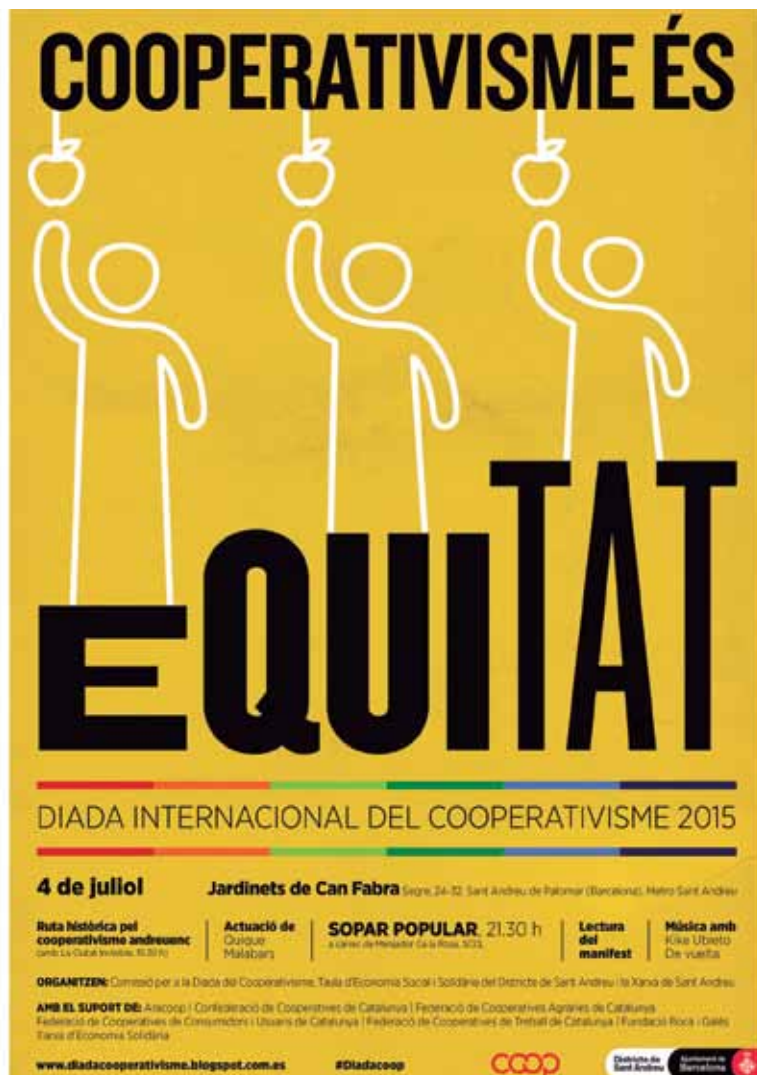
Cooperativisme és equitat

Fem nostre el lema que ha escollit enguany l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) amb motiu de la celebració de la Diada Internacional de les Cooperatives. Perquè les cooperatives, en qualitat d'empreses fonamentades en el principi d'equitat, tenen el repte de canviar el paradigma actual i integrar l'equitat en el procés de desenvolupament econòmic i social.

Ens agrada visitar les cooperatives del nostre entorn, i aquest mes ha tocat el torn a la cooperativa SEPRÀ, que ofereix de manera única els serveis de prevenció de riscos i salut

laboral. També ens agrada conversar amb les persones del nostre entorn que treballen dia a dia en aquest nou paradigma que desitgem per a totes les persones: el sociòleg i cooperativista Ivan Miró ens presenta la seva nova faceta de novel·lista compromès amb el seu temps.

I, sobretot, destaquem el manifest que l'ACI i les Nacions Unides, a manera de desig universal, han redactat per a celebrar la Diada Internacional de les Cooperatives, que trobareu traduït al català a les pàgines 16 i 17. ■

LA COBERTA/ Els principis de gestió democràtica, adhesió lliure i voluntària i interès per la comunitat promouen l'equitat en el desenvolupament econòmic i social: **cooperativisme és equitat.**

Foto: Cartell promocional de la Diadacoop 2015 © L'Apòstrof, SCCL.

Abacus arriba als vuit-cents mil socis de consum

Una professora valenciana ha estat reconeguda com la sòcia número 800.000 d'Abacus Cooperativa en un acte que ha tingut lloc a l'establiment Abacus del centre comercial Aqua, a la ciutat de València. Per aquest motiu, la cooperativa l'ha obsequiada amb deu mil àbacos, amb un valor de 200 euros.

La xifra de vuit-cents mil socis fa d'Abacus una de les organitzacions de consumidors més rellevants de Catalunya i de tot l'Estat espanyol. Abacus Cooperativa va ser fundada l'any 1968 per mestres, educadors i pares d'alumnes per proveir-se de material educatiu de qualitat. Posteriorment s'hi van afegir llibres i altres béns de consum relacionats amb el lleure i la cultura. Fins a consolidar-se com un dels líders en la distribució d'aquest tipus de productes.

En els darrers anys, s'ha anat incrementant el nombre de socis de consum, paral·lelament al creixement del d'establiments. L'any 2004, Abacus Cooperativa va tancar l'exercici amb 467.000 socis de consum i vint establiments, i enguany ha arribat als 800.000 socis de consum i trenta-nou botigues.

Abacus Cooperativa disposa d'establiments propis a Catalunya, el País Valencià i les Illes, a més d'un espai de venda a Andorra. I, a més dels socis de consum, la cooperativa té 479 socis de treball. Abacus va obtenir uns ingressos de més de 82 milions d'euros el 2014. ■

Eticom Som Connexió comença els serveis de telefonia ètica i cooperativa

Després d'un llarg període de treball intern, recerca i comparativa de preus i condicions, la cooperativa Eticom Som Connexió ha començat a oferir de manera autònoma els serveis de telefonia mòbil. I en breu ho farà amb els de telèfon fix i internet.

Oferir serveis de telecomunicacions des d'una matriu cooperativa i de consum responsable és un dels primers passos per a avançar cap a la sobirania de les telecomunicacions. Actualment aquest és un sector de summa importància, ja que la nostra societat viu interconnectada, i accedir als serveis de telefonia i dades mòbils i Internet és cabdal per a poder-se desenvolupar amb normalitat i dignitat en la nostra societat. Eticom Som Connexió comença a caminar per avançar cap a l'autogestió col·lectiva de les comunicacions, fora dels oligopolis i responenent només a l'interès col·lectiu i el bé comú.

Per a associar-se a la cooperativa cal fer una aportació de capital social de 100 euros (reemborsables en donar-se de baixa) i significa tenir un vot a l'assemblea, seguint el principi d'una persona, un vot.

Trobareu tota la informació, formulari d'alta, contractació de serveis, tarifes i preus, preguntes freqüents, etc. a: www.eticom.coop. ■

Alencop, la cooperativa de ferralla

El passat dilluns 29 de juny, va apujar la persiana Alencoop, la cooperativa de ferralla formada per quinze joves subsaharians procedents dels assentaments en solars i naus al districte de Sant Martí que van ser desallotjats per l'anterior govern municipal i que recollien ferralla pel carrer.

Situada al número 42 del carrer de Santander de Barcelona, a Sant Martí, la cooperativa Alencoop es dedica a la recollida a domicili de manera gratuïta d'electrodomèstics i de tota mena de ferralla, i del trasllat d'aquesta a la deixalleria o al punt verd.

La cooperativa ha estat impulsada per l'Ajuntament de Barcelona i ha comptat amb l'assessorament tècnic de la cooperativa Labcoop. El projecte té tres línies d'actuació: a més de crear quinze llocs de treball a jornada completa, la cooperativa satisfà les necessitats d'habitatge i alimentació dels treballadors i els ofereix la possibilitat d'obtenir els papers gràcies al contracte.

Qualsevol veí del districte de Sant Martí que necessiti els seus serveis es pot posar en contacte amb ells trucant al telèfon 93 611 92 01, o bé escrivint a l'adreça electrònica: info@alencop.coop. Recolliran, també, aquest tipus de residus a entitats de tota la ciutat.

Més informació, a: www.alencop.coop. ■

Acord de fusió de les cooperatives agrícoles de Santa Bàrbara i de Freginals

Les cooperatives agrícoles Camp de Santa Bàrbara i Freginals van acordar fusionar-se, segons van aprovar les respectives assemblees generals, que es van celebrar el passat 21 de juny. L'objectiu és racionalitzar les inversions fetes a Santa Bàrbara tot garantint la continuïtat de l'activitat agrícola de Freginals, reduir costos per a l'elaboració de l'oli i, en definitiva, millorar la capacitat comercial. Arran de la fusió, la Cooperativa de Santa Bàrbara sumarà un total de 1.400 socis i una producció mitjana de 2 milions de quilos d'oli d'oliva anuals. Les marques que comercialitzarà són "Iberolei" i "Cooperativa Freginals" per a l'oli verge extra i "Grusco" per al verge. Tots els olis s'elaboren amb les varietats morruda, sevillena i farga, que són les tradicionals de les comarques del Montsià i el Baix Ebre.

La Cooperativa fa una producció anual d'uns 500.000 quilos de garrofa i una part més residual de conreu de fruita seca. Per a la comercialització dels seus productes, té oberta una agrobotiga al mateix municipi de Santa Bàrbara. La fusió de les seccions de crèdit de les dues cooperatives significarà un volum de dipòsits d'uns 13 milions d'euros.

Encara que l'activitat principal de la cooperativa se centrarà a Santa Bàrbara, es continuaran utilitzant les instal·lacions de la localitat de Freginals, on es mantindrà el centre de recollida d'olives i es prestaran els serveis de la secció de crèdit i la venda de subministraments. Fins a arribar a aquesta integració, les dues cooperatives ja havien anat treballant conjuntament a través de Montebre, cooperativa de segon grau que des de l'any 2003 s'encarrega de la comercialització de l'oli envasat de les cooperatives de Santa Bàrbara, Freginals i la Sénia. ■

La VII Jornada Clade aposta per l'economia col·laborativa

El dijous 2 de juliol al vespre, a la Pedrera, més d'un centenar d'empresaris i representants d'institucions públiques i privades van assistir a la jornada que organitza anualment el Grup empresarial cooperatiu Clade, que en la seva setena edició proposava una reflexió sobre "Cooperació, governança i economia col·laborativa".

David Cos, president del Grup, va obrir l'acte manifestant la importància d'establir "fòrums, altaveus i espais de debat i de reflexió que ens posicionin com a grups i com a persones i ens encomanin un esperit positiu".

La taula rodona de debat, eix central de la jornada, va estructurar-se en quatre blocs que volien donar resposta a preguntes com ara què és l'economia col·laborativa, quines diferències hi ha entre aquesta i les economies cooperativa i social, o cap on s'han d'orientar les cooperatives del futur.

Així doncs, va comptar amb les intervencions d'Oriol Amat, catedràtic d'Economia Financera i Comptabilitat de la Universitat Pompeu Fabra; Albert Cañigueral, fundador de ConsumoColaborativo.com i connector d'OuiShare per a Espanya i Amèrica Llatina; Anna Pagès, doctora en Ciències de l'Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona i professora de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport-Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull; i Ramon Roig, director de Clade.

La cloenda de la Jornada va ser a càrrec de Felip Puig, conseller d'Empresa i Ocupació, que va afirmar que el debat ètic a l'entorn de l'economia col·laborativa, tan palès en el transcurs de l'acte, està més obert que mai, i va mostrar-se a favor de la regulació dels nous models d'economia col·laborativa.

Aquesta Jornada del Grup Clade es va celebrar en el marc dels actes de commemoració del Dia Internacional de les Cooperatives (4 de juliol), que es van organitzar a través del programa Aracoop.

Més informació a: www.grupclade.com. ■

Deu anys de La Ciutat Invisible

La cooperativa autogestionada La Ciutat Invisible celebra els seu desè aniversari amb diverses activitats, com ara les nits poètiques, una ruta pel Sants cooperatiu i la festa “La Ciutat al carrer”.

La celebració del desè aniversari de la cooperativa La Ciutat Invisible va arrencar, el 9 de juliol al vespre al carrer Riego de Barcelona, amb el recital de poesia a la fresca “Cinc anys de nits poètiques”. I és que són deu anys de llibreria crítica i de cultura autogestionada. L'endemà, ro a la tarda, la celebració va continuar amb la Ruta pel Sants cooperatiu i autogestionat, que va partir del Parc de l'Espanya Industrial.

I, finalment, l'11 de juliol, la festa “La Ciutat al carrer” va tenir lloc novament al carrer Riego. La festa va arrencar a primera hora amb un contacontes infantil, i va seguir al migdia amb un vermut musical amb The Rigodians i un dinar popular a càrrec de la sectorial de restauració de la Xarxa d'Economia Solidària. I a mitja tarda amb una sobretaula tropical amb cúmbia, *bogaloo*, electrofusió i ritmes afrocaribenys.

Finalment, com a testimoni de l'aniversari i com a nota de continuïtat, han produït, dins la seva línia de “productes Coop”, una nova samarreta commemorativa dels deu anys de La Ciutat Invisible, que trobareu a la llibreria del carrer Riego, núm. 35, o bé a la botiga en línia

<http://botiga.laciutatinvisible.coop>.

La Ciutat Invisible és un projecte cooperatiu i autogestionari que té com a objectiu la construcció d'alternatives laborals al treball precari que imposa el sistema econòmic capitalista. La seva activitat està dirigida a crear i difondre continguts crítics que impulsin processos de transformació política i social.

La revista *Cooperació Catalana* felicita totes les sòcies de La Ciutat Invisible i les encoratja a seguir molts anys més.

www.laciutatinvisible.coop. ■

Diadacoop 2015

El dia 4 de juliol, coincidint amb la 93a Diada Internacional de les Cooperatives de l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI), es va celebrar la Diadacoop al barri de Sant Andreu de Palomar.

Els actes de celebració van arrencar amb una Ruta pel patrimoni cooperatiu andreuenc, a càrrec d'Ivan Miró, de la cooperativa La Ciutat Invisible, amb la col·laboració de la Fundació Roca i Galès, i hi van assistir moltes cares conegudes de l'economia solidària de casa nostra, així com de l'actual consistori barceloní.

Posteriorment, va tenir lloc un sopar popular preparat per la cooperativa Menjador Ca la Rosa, amb la col·laboració de la cooperativa Consum, al qual van assistir un centenar de persones vinculades a l'economia cooperativa i solidària i entitats de Sant Andreu.

Durant el sopar, es va llegir el manifest que l'ACI ha difós amb motiu de la Diada Internacional de les Cooperatives, que enguany té com a lema “Tria cooperativa, tria equitat” i que trobareu íntegre a les pàgines 16 i 17 de la present revista. Jordi Garcia, de la cooperativa L'Apòstrof, va llegir un informe que es fa anualment sobre les cooperatives catalanes, amb un balanç molt positiu. Després del sopar, va venir la part més lúdica de la Diada, amb les actuacions de Kike Ubieta i el grup De Vuelta.

Dins el marc de la celebració de la Diadacoop, el mateix 4 de juliol, la Fundació Roca i Galès havia constituït el seu Consell Consultiu, al llarg d'un dinar presidit per Núria Esteve, presidenta d'honor de la Fundació. Posteriorment, també havia organitzat una xerrada col·loqui sobre el llibre *Economia solidària per a una Catalunya lliure* (Icaria ed.), amb la presència de tres dels autors: Jordi Estivill, Jordi Garcia i Jordi Via, en el qual van participar una cinquantena de persones. ■

La Diada Internacional de les Cooperatives: "Tria cooperativa, tria equitat"

Confederació de Cooperatives de Catalunya

Aquest any, celebrem la 93a edició del Dia Internacional de les Cooperatives (DIC) i l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) ha escollit un argument molt expressiu i molt oportú que defineix la situació que estem vivint, aquest lema continua la línia dels últims anys i contribueix a aprofundir sobre els objectius que es va plantejar l'ACI en el moment del seu naixement, l'any 1895: definir i defensar els principis cooperatius, proveir d'informació la societat i desenvolupar el comerç internacional. Una vegada més, amb el manifest es reforcen i es comuniquen els valors de les empreses cooperatives i la manera com els socis de la cooperativa es posicionen davant els problemes i treballen conjuntament per resoldre'ls. Al llarg de la vida de l'ACI, s'han produït moltes circumstàncies difícils, com ara la que vivim actualment, però trobem que ha estat un encert l'elecció del lema d'enguany, "Tria cooperativa, tria equitat", perquè si alguna cosa hem viscut aquests darrers anys és la considerable pèrdua de benestar per part d'una gran part de la població. Les dades són esfereïdores: mentre que el 0,7% de la població mundial posseeix el 44% de la riquesa del planeta, el 70% d'aquella només en posseeix el 3%. Amb aquests nivells de desigualtat, que contribueixen a la discriminació de les persones, es fa palesa la necessitat de treballar per l'equitat. I cal recordar molt especialment que l'empresa cooperativa és una boníssima eina que capacita les persones per a esmorteir les diferències. Aquests darrers dies, el moviment cooperatiu de Catalunya i la Direcció General d'Economia Social i Cooperatives i Treball Autònom

han fet un seguit d'activitats de difusió d'aquest missatge tan potent per fer-lo arribar a la societat i contribuir a engrandir el món de les cooperatives.

El primer acte es va fer el passat 19 de juny al Palau Robert. A més de la presentació del manifest a càrrec del president de la Confederació, vam tenir l'oportunitat de fer una reflexió sobre els diferents vessants de l'equitat. En primer lloc, el professor Albert Serra, d'ESADE, ens va descriure, des d'un marc teòric, un paisatge molt dur i una mica decebedor en constatar que l'Estat espanyol és un dels més desiguals; en segon lloc, l'Anna Fornés, de la Fundació Factor Humà, ens va aportar reflexions al voltant de com les organitzacions treballen l'àmbit de la gestió de les persones, centrant cada vegada més els esforços en la gestió humana; finalment, Miquel Paladella, cofundador d'Upsocial, va fer una exposició de l'experiència d'unes quantes cooperatives inspiradores d'arreu del món. I això va donar pas al debat, en què les cooperatives catalanes de diferents sectors ens van explicar com treballen els diferents aspectes referents a l'equitat. Aquesta part pràctica va ser molt enriquidora, ja que ens va permetre conèixer l'experiència de les cooperatives Ivars d'Urgell, Eduvic, Suara i Consum, les quals ens van explicar com contribueixen a l'equitat, i com s'aconsegueix, als territoris on l'activitat econòmica es desenvolupa mitjançant empreses cooperatives, que les diferències socials no siguin desequilibrades, de manera que, d'una banda, tendixin a disminuir, i de l'altra, augmenten la riquesa del territori. D'altra banda, en el marc d'Aracoop,

s'ha preparat un programa d'activitats en què més de vint-i-cinc cooperatives i grups cooperatius, de diferents comarques catalanes i de tots els sectors cooperatius, han obert les seves instal·lacions perquè la gent conegui les interioritats de la seva activitat. Aquesta acció ha estat molt interessant, encara que, pel fet de ser la primera vegada que es feia en el marc del DIC, el nivell de participació d'empreses i visitants no va ser tan alt com ens hauria agradat que fos.

Finalment, com tota celebració, va haver-hi una part lúdica, que es va fer al barri de Sant Andreu de Barcelona, on la Comissió Diada del Cooperativisme (Diadacoop), amb la participació de les entitats d'economia social del barri, van dinamitzar un passeig pel cooperativisme andreuenc, guiat per La Ciutat Invisible, i un sopar popular que ha combinat la serietat derivada de la lectura del manifest amb la música de Kike Ubieta i Devuelta.

A més, al llarg d'aquests dies s'han generat diverses notícies i comunicacions als mitjans, amb la intenció de fer arribar a tota la societat el nostre missatge per contribuir a fer un món millor i per atreure nous col·lectius cap al cooperativisme. Esperem que totes aquestes activitats hagin contribuït a difondre entre la gent la tasca de les cooperatives i a sensibilitzar-la sobre la gran capacitat que podem adquirir totes i cadascuna de les persones per a resoldre col·lectivament les necessitats particulars i per a promoure el desenvolupament sostenible de la societat. ■

SEPRA, SCCL. Prevenció de riscos i salut laboral

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Per llei, en aquest país totes les empreses estan obligades a avaluar els riscos de la seva activitat i eliminar-los o controlar-los, bé disposant de personal tècnic competent o bé contractant un servei de prevenció de riscos laborals. En teoria, per tant, tothom que treballa hauria de gaudir d'un nivell d'atenció suficient en aquest terreny.

Les empreses de menys de vint-i-cinc treballadors se'n poden fer càrrec directament. A partir de vint-i-cinc, han de contractar un servei de prevenció aliè. I les més grans, que són les de més de cinc-cents treballadors o de dos-cents cinquanta (si es troben incloses a l'annex 1 de la Llei 31/1995), estan obligades a generar un servei propi. Cal subratllar, doncs, que la majoria d'empreses contracten un servei de prevenció aliè.

En aquest camp hi ha quatre especialitats: seguretat, higiene industrial, ergonomia i psicopsicologia, i medicina del treball. I aquesta darrera té dues parts: una que és col·lectiva, que inclou tot el que fa referència als protocols mèdics que cal aplicar en funció de l'activitat, a la gestió documental i a la promoció d'hàbits saludables a l'empresa; i una que es refereix als individus, que és el reconeixement mèdic laboral, que no és obligat, però que tothom se'l pot fer.

Única cooperativa acreditada

En aquest món, Sepra és l'única cooperativa acreditada a Catalunya com a servei de prevenció aliè. Nascuda el 2003, Sepra acumula dotze anys d'experiència innovadora. Des que va néixer té un valor diferencial, la concepció social del projecte empresarial: "A l'hora de vendre el servei i de relacionar-nos amb el client, això també és

Oficines de Sepra, al carrer Trinxant de Barcelona.

«atenció al client», amb el qual tenim una implicació tècnica; no exclusivament comercial", afirma en José Samos, tècnic graduat en prevenció i seguretat integral. "En aquesta casa vam decidir un dia que els comercials no eren només venedors, sinó que també tenien criteri tècnic; de fet, són tècnics de prevenció. O sigui que no venem un producte que ens és aliè, sinó que el que fem és apostar per la nostra manera de fer i per la nostra capacitat tècnica a l'hora de resoldre les coses", afirma en Guillem Llorens, president de la cooperativa i cap del Departament de Comunicació, Vendes i Màrqueting. Tothom és tècnic de prevenció en algun grau, fins i tot la persona administrativa de la recepció, "tothom té la capacitat per a mantenir una conversa tècnica i un nivell de coneixement del món en el qual treballem", afegeix.

La cooperativa de formació Formatec va ser el lloc de trobada de les quatre persones que decidiren impulsar Sepra. "En aquell moment", relata en Guillem, "érem quatre persones que tractàvem la prevenció des de diversos punts, uns de més centrats en la formació i d'altres com a tècnics de prevenció; vam començar a comentar les inquietuds i preocupacions sobre com s'estava tractant la prevenció per part dels serveis aliens en contraposició a la nostra manera de fer i la nostra visió."

D'aquesta inquietud per "fer bé les coses i fer-les d'una altra manera", nasqué la idea de crear SEPRA. La data d'acreditació reconeguda per la Generalitat: 3 del 3 del 3. "El 3 de març del 2003, una data maca i fàcil de recordar", diu en Guillem bromejant.

Lavors una part del sector tenia al pensament una estranya barreja entre mutualitat i servei

de prevenció que afectava negativament la part de la prevenció. “Moltes persones confonien la mútua de treball i el servei de prevenció de riscos laborals, sense saber ben bé els drets i les obligacions de l’una i de l’altre, i no rebien un servei que treballés amb efectivitat la prevenció de riscos laborals”, assegura en José.

Avui han canviat una mica les coses, matisa. “Però continuem tenint una percepció de baixa qualitat al mercat; es fan les coses amb plantilles molt estandarditzades: no es dona un servei de proximitat i personalitzat als clients.” Hi ha, amb tot, qui ho fa bé, admet. “Però tenim la sensació que som diferents.”

En Guillem remarca que estem parlant directament de “desatenció”. Afirmar que moltes empreses no saben què és un servei de prevenció. Potser van contractar un servei, però “coneixem empreses a les quals no les ha anat a veure ningú en els tres anys que fa que paguen el servei; algunes paguen 3.000 euros l’any o 500, és igual, però acaben creient que el servei de prevenció és com una mena d’assegurança, res més”.

El fet diferencial de SEPRA, diu en Guillem, és que “creiem que cal adequar-se a cada una de les empreses, valorar els riscos de cada una, totes, ho diu la llei; s’ha de fer una valoració dels seus riscos i a partir d’aquí actuar en conseqüència. Els mínims els marca la llei, però nosaltres sempre hem volgut estar-hi per sobre”. És clar que, com en tants altres sectors, fer les coses bé i al mateix temps fer negoci no és gaire fàcil. “Hi ha un problema de base: el mercat d’aquests serveis és econòmicament molt ajustat, i fer diners d’això és molt difícil”, afirma en Guillem. I hi oposa la visió cooperativa: “El nostre objectiu com a cooperativa és fomentar la qualitat dels llocs de treball i donar un bon servei, i no pas guanyar diners; si en guanyem, millor, però no és el nostre objectiu principal, que és consolidar els llocs de treball i el benestar de les persones de la cooperativa i d’aquelles a les quals

Centre de treball d'un client de SePrA.

donem servei.”

Un sector en transformació

Ara, d'altra banda, el sector està molt mogut. La Llei de mútues i altres normes obliguen les mútues a desprendre's de qualsevol activitat que no sigui la mutualitat; per tant, s'havien de vendre les seves societats de prevenció o dissoldre-les, amb data del 30 de juny com a límit.

Preparant el canvi, afegeix en José, des de fa ja dos anys “creiem que les mútues han acabat d'aprofitar la seva posició avantatjosa abans de vendre i han sacsejat el mercat de la prevenció, i l'han conduït a una guerra de preus que ha castigat a tothom: els serveis de prevenció aliens i a elles mateixes; amb moltes retallades i EROs. I, per descomptat, a les empreses clientes que en aquesta situació han rebut un servei de baixa qualitat.”

En els darrers tres anys, la meitat dels serveis de prevenció acreditats han desaparegut, s'han fusionat, els han absorbit o han tancat. “Una gran part ha estat l'absorció per part dels grans serveis de prevenció”, assenyala en Guillem. “S'ha produït molta pèrdua de llocs de treball i tancament d'empreses, també per la crisi, com en el conjunt dels sectors productius.” Això, SEPRA ho ha patit prou. Amb una mitjana de renovació de contractes del 98 al 99%, els exercicis 2011 i 2012 van baixar per sota del 90%. Però, en línia amb la marca de la

casa, SEPRA decidí que havien de “sortir de la guerra de preus i fer valorar el propi servei”. Així doncs, la política va ser, com explica en Guillem, “millorar, optimitzar hores de dedicació, planificar a més llarg termini per fer possible que les empreses paguessin menys, però sense rebaixar el nostre valor ni el preu”. Per tant, hi insisteix: “Flexibilitat i coherència, totes les del món, però rebaixar el nostre valor, no; perquè creiem que en tenim i perquè apostem per la nostra ocupació i la nostra feina.” D'altra banda, han treballat molt amb empreses d'economia social i solidària (ESS), i en aquest món són molt reconeguts. De fet, el 60% dels clients són empreses d'ESS. Atenen un total aproximat de quinze mil treballadors, de sis-cents trenta empreses.

Creixement sostingut

En una primera i curta fase, el primer any, les quatre persones que muntaren la cooperativa no tenien dedicació exclusiva. Va ser el temps de definició del projecte i presentació d'aquest als contactes, d'anar captar clients i obrint-se espai en el mercat. Des de llavors ha viscut un creixement sostingut. Tot i els darrers anys de turbulències, la mitjana de treballadors atesos creix anualment en prop de mil. Ha crescut paral·lelament el nombre de treballadors de SEPRA, amb una ràtio d'un tècnic per cada 1.000 o 1.200 treballadors (aquesta

El metge de SePrA, soci de la cooperativa.

Guillem, José i Oriol durant l'entrevista.

ràtio es pot arribar a duplicar en altres serveis de prevenció aliens, especialment en els més grans). Encara amb neguit, en Guillem explica que van haver d'acomiarar una persona quan la baixada de facturació en renovacions "era impossible, i vam haver d'ajustar". Per contra, des de llavors han incorporat ja dues persones al servei mèdic i dues al servei tècnic. Són avui, en total, onze socis: nou tècnics de prevenció i dos de medicina; i vuit persones contractades. Encara que amb els paràmetres de l'anomenat mercat lliure això pugui semblar contradictori, "ha estat la renúncia a especular i guanyar molt, fent al mateix temps la feina ben feta, el que ha generat una fidelitat dels clients molt forta", assegura en José Samos. Ho saben molt bé. Com diu en Guillem: "El nostre principal factor de creixement són els nostres clients actuals, que aconsellen d'altres, els fan publicitat. Són la nostra manera principal de comercialització."

Cap a l'autofinançament

Amb una facturació anual d'uns 650.000 euros, SEPRÀ té pendent de liquidació només un préstec de 50.000. No està pas malament. En aquest front, hi viuen bastant bé. Tot i que, com recorda en Guillem, "hem necessitat finançament, i crec que vam pecar, pràcticament com totes les empreses, d'excés de finançament extern; però avui aquesta situació està molt

corregida". Si més no, la gran lliçó, i ara una màxima de referència en aquest àmbit, és que "cal tendir a l'autofinançament; crec que és allò que tots hem après".

L'Oriol Jané, soci fundador i avui director administratiu i de recursos humans, explica que ara fa deu anys "ens vam posar amb la banca comercial especulativa, però ara som socis de Coop57, i amb ells sempre hem tingut un punt fàcil d'acord i d'ajuda".

Afirma que tenen una ràtio d'endeutament bona, "gràcies també a la incorporació de nous socis i a l'aportació de capital social. Vam aprendre que l'endeutament amb entitats financeres, gràcies, també, al fet que elles tampoc no el volien", matisa i bufa alleugerit, "no era la forma adequada; i, per tant, vam treballar per augmentar el patrimoni de la cooperativa, amb la incorporació de nous socis i més capital social".

En el règim intern tenen establert que les persones contractades, al cap de dos anys, han de tenir disposició a integrar-se a la cooperativa, i que ho faran sempre que l'assemblea, amb el corresponent informe del cap de departament, consideri la persona en qüestió idònia per a entrar a formar part de la societat. "Aquest projecte no és només laboral, sinó també de vida", argumenta en Guillem. "En algun moment s'ha de prendre aquesta decisió. Així ens evitem que hi hagi gent que es vagi

quedant per allò que no és dolenta. No volem gent no dolenta, sinó gent bona."

Trepitjant ferm, com es pot comprovar, però "amb tota la prudència", SEPRÀ prepara un Pla estratègic 2015-2018 amb pretensions de creixement. "No sembla haver-hi cap factor que ens indiqui que no anem bé." En el marc general d'invertir per millorar els serveis i condicions dels treballadors de la cooperativa i dels serveis, l'objectiu més important del Pla és la instal·lació d'un centre mèdic propi.

D'altra banda, aquesta cooperativa és molt activa i participativa en el món de l'ESS. Forma part del Consell Rector de la Federació de Cooperatives de Treball Associat, de la XES; participen a la FESC des de l'inici, i també a la Fira d'ESS de Madrid. I col·laboren amb el programa de municipis cooperatius.

En l'àmbit intern tenen establertes normes de responsabilitat a l'hora de comprar. "Els proveïdors són, la major part, empreses de l'economia social", afirma en José. "A part de tot", afegeix en Guillem, "com a valors, treballem en equip i compartim les coses. Fem un model de transparència en la gestió i la participació, tant de socis com de treballadors. Tothom té accés als comptes, a tota mena de documentació, excepte a les dades privades protegides per llei". ■

Entrevista a Ivan Miró, sociòleg i cooperativista:

“El capital funciona com una mena de *tabula rasa* que elimina l'experiència col·lectiva”

Montse Pallarés
@montpallares

La revolta que viurem és una novel·la que parla de quasi tot. De quasi tot el que ens preocupa, ens emociona i ens fa viure. És novel·la, però també manifest. És ficció, però també document que interpel·la a l'acció. Així doncs, és art amb sentit, art que commou i somou.

Roland Barthes deia sobre *Mare Coratge* que es tracta d'una obra teatral absolutament popular perquè “és una obra l'objectiu profund de la qual només pot ser comprès pel poble”. I això és el que succeeix amb l'obra de l'Ivan Miró.

La revolta que viurem és una novel·la que serà entesa especialment per les classes populars i combatives, que interpretaran aquesta revolta en clau de futur. No és d'esperar que la llegeixin ni l'aplaudeixen els defensors del cànon cultural burgès, els que tenen seient a les llotges del Liceu i combreguen amb el *fashionisme* de museus i centres de cultura pensats per a consumir i no per a revoltar.

David Caño diu al pròleg de *La revolta que viurem*: “Teníem el sentit de la injustícia arrelat molt endins i sabíem perfectament qui generava cada sofriment, qui provocava la manera com havien de patir quotidianament els nostres.” Aquestes paraules posen de manifest la doble visió de la qual parla Barthes a propòsit de *Mare Coratge*: “la del mal social i la dels seus remeis”. En el cas que ens ocupa, la revolta és optimista, a més de necessària, i la lectura de *La revolta que viurem* es fa imprescindible en aquest temps que ens ha tocat viure.

El seu autor, l'Ivan Miró, és un cooperativista de tota la vida. Ha escrit assajos sobre cooperativisme i teoria política, i aquesta és la seva primera novel·la. Ens trobem amb ell a la llibreria La Ciutat Invisible, insígnia del moviment cooperatiu a casa nostra, i encetem una conversa que durarà una bona estona.

Fa molts anys que et dediques a l'estudi del cooperativisme i de les lluites obreres i has anat

escrivint assajos i biografies. Per què ara una novel·la?

Aquesta novel·la l'he escrita al llarg dels anys, durant molts anys. Ha estat un procés d'anar escrivint, d'anar convertint les meves experiències vitals en ficció, com una manera d'arxivar i donar sentit a l'experiència. Al principi eren apunts, relats, i amb el pas del temps aquest cos d'escrits i d'anotacions s'ha anat fent gran i ha anat creixent com a novel·la.

Ivan Miró durant l'entrevista.

Ivan Miró al seu estimat barri de Sants.

És veritat que sempre he escrit assaig i teoria i història; i sempre ho he fet amb un estil concret que he intentat que fos agradable. I m'agrada molt la literatura. L'interès per la història, per la literatura i per les lluites; i l'escriptura d'aquestes experiències ha anat confluint, sense que jo ho busqués al principi conscientment, en la constitució d'aquesta novel·la. Per altra banda i a posteriori, sí que veig que la novel·la, la ficció, té una càrrega molt forta, en el nivell de creacions d'imaginari, que segurament l'assaig no té. L'assaig posa en joc unes altres capacitats, més cognitives, i és segurament més fred i més analític. La ficció serveix per a activar reflexions en altres àmbits, i per veure amb una altra perspectiva les fragilitats emocionals que ens porta el capitalisme. I també facilita parlar d'una sèrie de coses des de la primera persona, no des del periodisme, sinó des d'espais interiors que el que fan també és expressar la nostra veu en aspectes socials i econòmics, però aquesta veu, en l'àmbit d'una novel·la troba més espais de llibertat creativa i té més conseqüències en la lectura.

Penses que fent el pas a la novel·la pots aconseguir arribar a més lectors?

No, no ho he pensat; no he escrit una novel·la per això. El fet d'escriure una novel·la m'ha

agradat per la capacitat que té la narrativa d'imaginar mons més enllà de l'anàlisi teòrica. M'ha agradat deixar-me portar per la imaginació, posar-me a la pell d'altres personatges, d'altres cultures, d'altres trajectòries, d'altres edats, i anar més enllà de la meua sensibilitat per investigar en les altres experiències i les altres vides.

Una de les idees centrals de la novel·la és la relació entre les diferents cultures i sobre les revoltes personals viscudes. Sí que m'agradava que no es privilegiés la figura d'un revolucionari professional, que sempre és més compacta i que és la figura prototípica. He defugit expressament el protagonisme de "l'heroi" perquè en el fons totes les persones tenim un grau d'autonomia per a exercir la llibertat, i per a oposar l'altra mirada. És cert que tenim diferents trajectòries, que venim de llocs diferents, que les experiències són diverses. Però en la majoria de casos que tenim a prop tothom té aquesta possibilitat, aquest grau per a ser lliure, en contra del que ens han volgut fer pensar.

En aquest cas concret, podem dir que la teua novel·la és optimista?

En la novel·la cada personatge duu a terme una ruptura, ja sigui política o existencial: es revolten en algun camp important de les

seves vides. Hi han personatges que fan una ruptura més des del camp de la cultura, que plantegen canvis importantíssims en el pla emocional que altres personatges més radicals políticament no s'atreveixen a fer sense ajuda. La novel·la, com la vida, no és una qüestió de blancs i negres, sinó de matisos.

De vegades les persones treballem de manera emancipadora tota la nostra vida i altres vegades estem empresonades pels estereotips i per les experiències alienadores. Som ambivalents. Tenim molta potència per a poder alliberar-nos, però també molta capacitat d'encadenar-nos. És important saber-ho, i també depèn molt dels vincles que establim al nostre voltant. Aquestes ambivalències que ens constitueixen es decantaran cap a un cantó o cap a un altre en funció de les opcions que prenem a la vida. I això també té a veure amb les relacions que establim. Si estem amb gent que lluita per alliberar-se, per crear espais de llibertat i relacions fraternals, etcètera, trobarem la manera d'alliberar-nos nosaltres també. La idea és aquesta: és quan ens ajuntem, també en el vessant vital i emocional, que aquesta revolta col·lectiva pren sentit i és possible.

És molt significativa la relació que s'estableix entre dos personatges (mare i fill a la novel·la) i com la figura del pare absent volta per l'imaginari de tots dos, no només com a figura paterna absent, sinó també com a metàfora del sindicalista que feia el míting i després en comptes de tornar a casa amb la família se n'anava de putes (amb tot el respecte per les putes, quedí dit).

A casa nostra hi ha hagut una tradició política d'esquerres que ha tolerat amb una certa benevolència que els mascles exercissin el domini sobre les seves companyes, les seves filles, etcètera, i això no era contradictori en absolut amb els seus principis i les seves pràctiques. Aquesta era una tradició molt finalista, en aquest sentit, en la qual el que importava era la revolució i res més. I la part de les cures

De vegades les persones treballem de manera emancipadora tota la nostra vida i altres vegades estem empresonades pels estereotips i per les experiències alienadores. Som ambivalents.

requeia en les dones, amb tot el que això comporta.

Per a mi no és casualitat que a la novel·la la majoria de protagonistes siguin dones, no és casualitat en absolut. Normalment les dones són les que pateixen la injustícia més important.

Durant els discursos i pràctiques que s'estan fent cada cop més actuals i vigents, hi ha la dicotomia capital-vida. S'ha fet present la importància de les cures, de l'horizontalitat de la presa de decisions, i tot aquest pensament i tot aquesta cultura que el feminisme ha regalat a tothom està oferint una altra perspectiva que és necessària.

En el cas de la mare, l'Amèlia, és una metàfora, i és una metàfora de la dona lluitadora, però també de les lluites socials, obreres i populars que es van fer a Barcelona i que van acabar sent traïdes.

En el pròleg del David Caño es posa un èmfasi especial en la qüestió de la marca Barcelona i de com ens han volgut imposar una hegemonia cultural en la qual les altres Barcelones, les de Papasseit, Genet, Casavella, han estat bandejades. En la teva novel·la Barcelona és Barcelona, però també és una metàfora de moltes ciutats possibles.

Jo he desdibuixat una mica Barcelona a la novel·la, no he fet una novel·la realista. He difuminat Barcelona perquè pugui ser interpretada com qualsevol espai urbà de qualsevol país d'unes característiques similars al nostre. Hi ha una visió de la ciutat des de

Ivan Miró és soci treballador de la llibreria cooperativa La Ciutat Invisible.

la contradicció, des de la certesa que no és homogènia, que està forjada per xocs socials de vegades violents històricament, d'interessos contraposats, de classes socials enfrontades les unes amb les altres, de la vida enmig de l'espai públic i de l'espai urbà.

Hi ha una percepció de la ciutat com un espai de llibertat, en el fons. A mi sempre m'ha atret molt el vessant urbà com a possibilitats de les divergències. El que ofereix la ciutat és la possibilitat de connectar i de conspirar. L'espai urbà és un lloc i de trobada de gent que arriba de llocs diversos i que es troba aquí i que gràcies a aquest espai pot establir nous vincles.

Hi ha una tradició de la Barcelona literària que no sempre està present en el discurs hegemònic. Una ciutat com la nostra té molts nivells i molts matisos, i en aquest sentit trobo que en els darrers anys es representa només una Barcelona, a la literatura. I la Barcelona de les lluites socials no està representada.

A la teva novel·la, a banda dels personatges i de la ciutat, hi ha un altre element importantíssim, que és la recuperació de la memòria del passat.

Al capital no li interessa que hi hagi continuïtat. El capitalisme lluita per la seva hegemonia a la ciutat per sobre de la memòria obrera en l'espai urbà. Moltes vegades el capital funciona com

una mena de *tabula rasa* que elimina l'experiència col·lectiva. Franco va significar una ruptura descomunal respecte al passat i les memòries col·lectives. Abans de Franco n'hi havia hagut, de continuïtat. Els republicans dels anys trenta del segle xx recordaven la república de setanta anys abans. Hi havia més transmissions. El franquisme i l'economia de mercat trenquen totes aquestes continuïtats, gairebé familiars i de cultura popular. Per posar un exemple, les cançons populars que es cantaven durant els anys trenta parlaven de la gorra frígia, que és un invent de setanta anys abans. Això significa que es tenien presents esdeveniments que havien tingut lloc molts anys abans, i això ara és impossible, impensable. Aleshores existia una continuïtat, una memòria col·lectiva construïda per les classes populars que transmetien les generacions i les lluites. La memòria que s'està injectant avui dia al cervell dels adolescents és una memòria construïda per les multinacionals de les noves tecnologies i de les indústries culturals. I la vinculació amb el territori, la vinculació amb la història pròpia, amb la història de Catalunya, ha quedat escapçada. S'ha de fer un petit esforç, que per a mi és un plaer, que és descobrir aquest bagatge que portem a dintre tots. I recuperar la nostra memòria. ■

Manifest 93a Diada Internacional de les Cooperatives de l'Aliança Cooperativa Internacional

21è Dia Internacional del Cooperativisme de les Nacions Unides

4 de juliol del 2015

"Tria cooperativa, tria equitat"

L'equitat és un valor fonamental

que garanteix a totes les persones la possibilitat de beneficiar-se del desenvolupament econòmic i social. Vivim encara en un món en què regna la desigualtat: segons dades recents, el 0,7% de la població mundial posseeix el 44% de tota la riquesa, mentre que el 70% només en posseeix el 3%. A tot el món segueixen havent-hi persones que són objecte de discriminació per raó de sexe, edat, religió o condicions socioeconòmiques, entre altres factors.

L'equitat ha estat un dels eixos del moviment cooperatiu des dels seus inicis. Gràcies a la creació de les cooperatives, persones de tot el món han pogut escollir un model democràtic de negoci que fomenta l'equitat.

Ja el 1846, Eliza Brierley es va convertir en la primera dona membre de The Rochdale Equitable Pioneers Society, en un moment en què les dones no solien tenir propietats. No obstant això, els Estatuts dels Pioners de Rochdale, datats el 1844, no feien cap diferència entre els homes socis i les dones sòcies, de manera que van establir una norma que va ser adoptada posteriorment per les cooperatives de tot el món. Avui en dia es compten més de 2,4 milions de cooperatives, amb més de mil milions de membres, un nombre que és tres vegades més alt que el dels accionistes directes de les empreses propietat dels inversors. A més, 250 milions de persones estan ocupades o se sustenten a través d'aquestes cooperatives. Les tres-centes cooperatives més grans

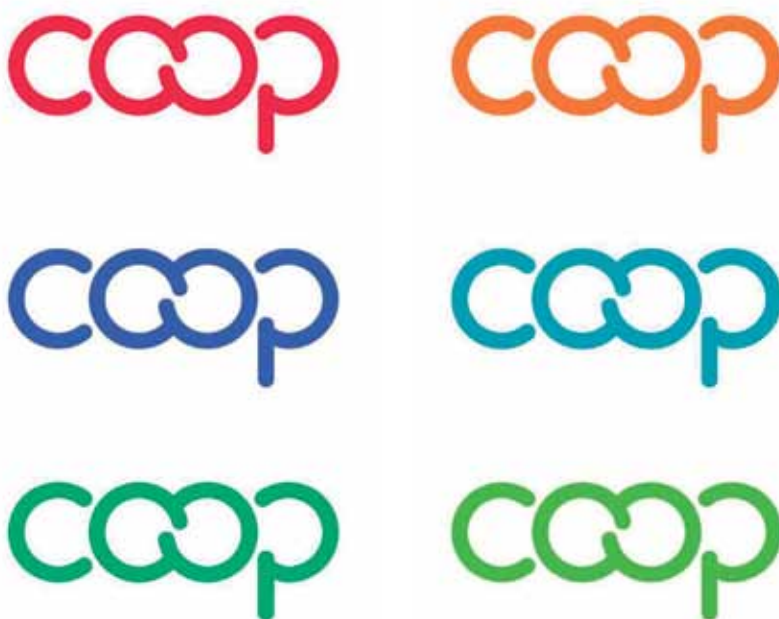
han generat ingressos anuals de 2,2 bilions de dòlars (una suma que equival al PIB de la setena economia més gran del món), i el moviment està creixent ràpidament, sobretot en països emergents, com ara el Brasil, l'Índia i la Xina.

En una cooperativa la paraula "equitat" té tres significats:

1. L'adhesió és lliure i voluntària (sense discriminació de cap mena) i a cada persona li correspon un vot, de manera que es garanteix que l'estructura i el control de la cooperativa siguin equitatius. A diferència de les empreses propietat dels inversors, en una cooperativa l'equitat és un benefici per a les persones sòcies i no depèn de la capacitat financera de la persona en qüestió.
2. Una cooperativa treballa per atendre les necessitats i aspiracions de

les persones sòcies i per promoure el desenvolupament sostenible de tota la societat. El paper de les cooperatives en la lluita contra la pobresa és innegable. De fet, les cooperatives distribueixen la riquesa que elles mateixes generen d'una manera més justa i equitativa. Per posar un exemple, un projecte cooperatiu al Senegal ha millorat la seguretat alimentària per a un milió de persones en seixanta comunitats rurals, ha incrementat un 250% els ingressos familiars i ha reduït un 35% els casos d'infants amb pes inferior al normal.

3. Mentre fan les seves activitats, les cooperatives ofereixen a totes les persones (productores, treballadores, consumidores) l'oportunitat de satisfer les seves necessitats i aspiracions, d'integrar-se millor a la societat i de tenir accés a béns,

serveis i beneficis que d'una altra manera no podrien tenir. A més, aquesta cultura de l'equitat permet a les cooperatives reflectir la diversitat de les persones a les quals serveixen.

Promovent la igualtat de gènere; donant oportunitats als joves; integrant les minories en el mercat laboral; afavorint la transició de l'economia informal a la formal; reduint les diferències salarials; donant més poder econòmic a les persones més vulnerables; fomentant la igualtat d'accés a recursos fonamentals com ara l'aigua, l'energia, l'educació o els serveis financers, entre molts d'altres, les empreses cooperatives poden demostrar diàriament que es poden prendre decisions per a canviar el paradigma actual i integrar l'equitat en el procés de desenvolupament econòmic i social.

En tots els sectors de l'economia hi han històries d'èxit en el camp de l'equitat: les cooperatives de crèdit comparteixen els seus beneficis financers directament amb les persones sòcies gràcies a una major rendibilitat de l'estalvi; els crèdits a tipus d'interès més baixos i els preus més baixos; les cooperatives de salut proporcionen models sanitaris més assequibles i accessibles per a les poblacions més marginades; les cooperatives elèctriques atenen zones rurals i garanteixen un accés bàsic a l'energia en llocs on altres empreses no considerarien la prestació de serveis i el desenvolupament d'una activitat empresarial; les cooperatives de consumidors permeten l'accés a aliments assequibles, d'alta qualitat i sostenibles com productes orgànics o de comerç just; les cooperatives i mútues ajuden poblacions desfavorides a protegir-se de riscos bàsics i a desenvolupar les seves activitats d'una manera més segura. En un context en què els desafiaments globals com el canvi climàtic i la seguretat alimentària agreujaran la desigualtat perquè afectaran cada vegada més els qui ja es troben en situacions precàries, el món necessita més igualtat, i no pas menys. Diversificant l'economia global a través de la

promoció i el desenvolupament de les cooperatives, les persones, els governs i la societat poden contribuir a fer aquest canvi.

En qualitat d'empreses fundades en el principi d'equitat, demanem als governs que impulsin accions innovadores per a corregir les desigualtats; i a les Nacions Unides i la comunitat internacional, que considerin l'equitat com l'eix de la seva feina actual per preparar una Agenda de Desenvolupament post 2015 que inclogui un acord per a afrontar els reptes i els riscos del canvi climàtic, i que tingui en compte el paper i l'aportació de les empreses cooperatives.

L'Aliança Cooperativa Internacional apel·la el moviment cooperatiu perquè aprofiti aquesta oportunitat per a presentar i promoure les diferents formes en què les empreses cooperatives fomenten l'equitat. ■

Manifest de l'Aliança Cooperativa
Internacional
www.ica.coop

Anàlisi de les modificacions estatutàries per adaptar el règim de reemborsament del capital social a les normes comptables de les cooperatives*

Servei d'Estudis i Projectes (SEP)**

@rocagales

L'aprovació de la norma comptable NIC 32 va tenir una gran repercussió en el sector cooperatiu, ja que tenia una incidència directa en el capital social de les cooperatives. El motiu és que el capital social de la cooperativa, a diferència de la societat mercantil, s'ha de tornar al soci en cas que aquest deixi l'empresa. Segons la NIC 32, el capital social s'hauria de considerar un instrument financer, ja que pot generar una obligació de pagament futura. A més, s'ha de classificar com un passiu. Des del 2011, les cooperatives espanyoles estan obligades a aplicar les normes sobre aspectes comptables de les societats cooperatives (EHA/3360/2010) que havien estat adaptades al Pla general de comptabilitat (PGC) del 2007 i a la NIC 32.

Fins ara, s'han fet un gran nombre de treballs de recerca que conclouen que les normes comptables adaptades al PGC 2007 i a la NIC 32 tenen efectes econòmics negatius per a les cooperatives. Amb l'objectiu de contrarestar aquests efectes negatius, es va fer una reforma de la legislació cooperativa. Aquesta reforma ha servit per a modificar alguns articles relacionats amb el capital social de la Llei espanyola de cooperatives i de la majoria de lleis autonòmiques. En aquest sentit, s'ha introduït un nou tipus d'aportacions al capital social, el

ARXIU

reemborsament de les quals pot ser rebutjat incondicionalment pel Consell Rector. Segons les normes comptables adaptades al PGC 2007, aquest tipus d'aportacions poden mantenir-se en el patrimoni net de la cooperativa. També s'han introduït diferents cauteles que pretenen incentivar el reemborsament d'aquest nou tipus d'aportacions al capital social i oferir més garanties als socis.

A Catalunya, es va publicar el Decret Llei 1/2011, de 15 de febrer, mitjançant el qual les cooperatives catalanes podien modificar les característiques de les aportacions

de capital per mantenir-les en el patrimoni net. Per a fer aquest canvi, cada cooperativa havia de modificar els seus estatuts mitjançant l'aprovació de l'assemblea. Des del 2011 fins a la data de finalització de l'estudi (juny del 2014), tan sols vint-i-sis de les noranta-vuit cooperatives de la mostra havien adaptat els seus estatuts a la nova normativa comptable. Durant aquest període, les cooperatives van adaptant els seus estatuts de manera progressiva en funció de la imatge que vulguin donar de solvència i competitivitat. Les vint-i-sis cooperatives que han

decidit adaptar els seus estatuts a la norma normativa comptable, no ho han fet de la mateixa manera. El 38% han dut a terme una adaptació total, és a dir, han decidit mantenir totes les aportacions al capital com a patrimoni net de la cooperativa, i el 62% restant han decidit transformar-ne solament una part.

Més de la meitat de les cooperatives que han fet una adaptació parcial han optat per utilitzar el mètode de convertir una part de les aportacions, generalment les obligatòries, i deixar les aportacions voluntàries com a passiu. La resta de cooperatives ha establert un límit de devolució d'aportacions. Per tal d'incentivar el retorn de les aportacions als socis que demanin la baixa de la cooperativa i compensar la pèrdua del dret de reemborsament de les aportacions al capital social, el Decret llei 1/2011 preveu una sèrie de cauteles que les cooperatives poden incloure als seus estatuts.

Els resultats de l'estudi mostren que l'ús de les cauteles ha estat minoritari. Segons les dades obtingudes, el 23% de les cooperatives no han incorporat cap cautela als seus estatuts. I el 77% restant, sí: alguna.

Les cauteles més utilitzades han estat les següents:

- les aportacions pendents de reemborsar tindran preferència en la percepció de remuneracions (interessos, retorns, etc.);

- les aportacions dels nous socis s'efectuaran mitjançant l'adquisició de les aportacions pendents de reemborsar als socis que hagin demanat la baixa.

El 62% de les cooperatives han decidit introduir als seus estatuts la preferència en el cobrament de les remuneracions; el 27%, la preferència de reemborsament en cas d'entrada de nous socis, i el 15%, la preferència en el reemborsament en cas d'adjudicació de l'haver social. I tan sols el 4% estableixen l'obligació d'adquirir les aportacions en un termini màxim de sis mesos.

Segons els resultats obtinguts, hem pogut concloure que la majoria de cooperatives han

preferit no modificar el règim de reemborsament del capital social, encara que això suposi haver-lo de traspasar del patrimoni net al passiu del balanç de situació. En aquest sentit, creiem que serà interessant conèixer els efectes reals que tindrà la implementació de les normes comptables en la capacitat d'obtenció de finançament de les cooperatives. ■

* La versió completa d'aquest estudi es pot trobar a la secció de publicacions de la web de la Fundació Roca Galès (www.rocagales.cat).

** Estudi fet per Yolanda Montegut, Joan Josep González, Joseba Polanco i Ramon Bastida, amb la col·laboració de Josep Magriñà i la Direcció General d'Economia Cooperativa i Treball Autònom. Per a més informació sobre l'estudi o el SEP, escriuiu a ramon.bastida@upf.edu.

Capitalcoop. Programa de capitalització de cooperatives i societats laborals

Capitalcoop

En els darrers anys, l'accés al finançament ha estat un dels principals esculls amb els quals s'han hagut d'enfrontar les cooperatives per a desenvolupar la seva activitat. La crisi econòmica i el procés de reestructuració de les caixes d'estalvi i els bancs van provocar un tancament de l'aixeta de la majoria d'entitats financeres i un enduriment de les condicions concessió de finançament. Actualment, accedir a finançament en bones condicions continua sent un handicap important per a bona part de les cooperatives. Per estar en millors condicions per a aconseguir-ho, és fonamental que les cooperatives millorin la seva solvència incrementant els seus fons propis.

Per què cal reforçar els fons propis

En comptabilitat, s'anomena "fons propis" la part del passiu que no es deu a finançament extern, sinó a les aportacions dels socis i als beneficis generats. És la suma del capital social, les reserves i els resultats de l'exercici econòmic, i és fonamental per a analitzar la solidesa i la solvència financera d'una empresa. Precisament són aquestes solidesa i solvència allò que avaluen les entitats financeres quan analitzen una sol·licitud de finançament. A més a més, una adequada proporció entre fons propis i endeutament és essencial per a tenir una estructura de balanç equilibrada, fet que possibilita que qualsevol entitat (incloses les cooperatives) pugui afrontar amb més garanties d'èxit el seu desenvolupament i creixement i, també, possibles dificultats i contextos de crisi. Les entitats amb balanços equilibrats són més

sòlides, més resistents i més persistents que les que financen la seva activitat amb un percentatge molt alt de finançament extern.

Col·laboració publicocooperativa per a capitalitzar les cooperatives i societats laborals

Per contribuir a enfortir els fons propis de les cooperatives i societats laborals i facilitar-los l'accés al finançament, la Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom, la Fundació Seira, diverses entitats financeres cooperatives (Cajamar, Laboral Kutxa, Fiare Banca Ètica i Coop57) i dues societats de garantia recíproca (Avalis i Oinarri) estan impulsant el programa Capitalcoop.

Aquest programa incentivarà i facilitarà la capitalització de les cooperatives i societats laborals amb aportacions dels seus socis, siguin persones físiques o jurídiques. Així, millorarà la seva posició financera a l'hora d'accedir al finançament necessari per a reforçar el seu creixement i consolidació.

Com funcionarà Capitalcoop

Pel que fa l'obtenció de capital
es persones físiques i/o jurídiques sòcies de cooperatives o societats laborals podran demanar un préstec destinat a la capitalització de la seva entitat.

La persona física o jurídica es podrà beneficiar d'unes condicions preferents de l'operació financera i podrà obtenir una subvenció per a capitalitzar la societat.

Pel que fa al finançament de circulat

Les entitats financeres que participin a Capitalcoop es comprometran a estudiar l'obertura d'una línia

de finançament, especialment de circulat, per a les cooperatives i societats laborals que hagin augmentat el seu capital social en el marc d'aquest programa.

Les entitats de garantia recíproca podran aportar l'aval per a aquestes operacions de circulat.

La cooperació enforteix les cooperatives

Per assolir els seus objectius, Capitalcoop empra la mateixa eina que fan servir les cooperatives: la cooperació. La suma d'esforços de les entitats financeres cooperatives, les societats de garantia recíproca, l'administració i les entitats de suport al cooperativisme fan possible aquest programa d'enfortiment dels fons propis de les cooperatives i societats laborals i de millora del seu accés al finançament. No cal dir que aquests esforços només tenen sentit quan les persones i entitats sòcies de les cooperatives i societats laborals fan efectiu el seu compromís mitjançant les seves aportacions al capital social. ■

El Barça i l'economia social

Agustí Benedito

Candidat a la presidència del FC Barcelona

@agustibenedito.cat

El Barça és una conseqüència de la capacitat de les persones per a associar-se solidàriament i sostenir una organització com a instrument per a assolir finalitats comunes. És el resultat d'una visió cooperativa de les relacions entre les persones. En tant que club esportiu, el Barça forma part del teixit associatiu de Catalunya, al costat de milers d'entitats que contribueixen a l'articulació i la cohesió social. Com a agent econòmic, no té una finalitat de lucre, sinó que aplica tots els recursos i els excedents a l'objectiu de servir els seus socis propietaris i la societat en general. Els socis som propietaris de la integritat del patrimoni del Club i participem de manera igualitària en la governança de l'entitat. Aquests són els trets propis de les organitzacions de l'economia social i també la base fonamental del projecte que defensa la candidatura a la presidència del Barça que encapçalo.

També és cert que el Barça és una entitat esportiva de dimensió global. Com a tal, ha de conviure amb fortes exigències financeres, amb les inèrcies de federacions esportives, amb la competència en els àmbits del patrocini, el marxandatge i els drets d'imatge, o amb les lògiques del mercat de fitxatges.

Hi ha qui ens vol fer creure que aquests condicionaments obliguen a renunciar a una governança estrictament coherent amb la condició democràtica del Club. Sota arguments de pretès pragmatisme empresarial, mantenen que és el preu que cal pagar per la competitivitat econòmica i esportiva.

Per contra, la nostra candidatura parteix de la plena convicció que aquest model de club i tot allò que se'n deriva són actius de gran valor per a la sostenibilitat de l'entitat i

per a assolir èxits en els estadis i els mercats. Creiem que els elements d'ordre societari i el compromís del Barça amb la societat requereixen una gestió sistemàtica i atenta i han de tenir una presència més explícita en la comunicació i la construcció de la identitat del Club.

El model de gestió que proposem incorpora com una de les prioritats estratègiques la consolidació de tot allò que fa del Barça una entitat democràtica, popular, transversal i independent. Les organitzacions de l'economia social i l'expertesa de la seva gent poden fer una gran contribució a aquests objectius globals si el Barça s'hi sap acostar amb l'actitud adequada.

El Club dels socis

La veritable transparència de la gestió, uns processos d'elecció adequats i uns socis implicats en la vida societària i ben informats directament pel Club, són condicions necessàries perquè el Barça preservi la seva independència respecte a interessos aliens. L'acceptació positiva i la bona gestió de la pluralitat interna del barcelonisme per vies democràtiques són imprescindibles per a preservar-ne la unitat. El respecte a la voluntat dels socis és

la garantia que el Barça no derivarà cap a estratègies de gestió lesives per al caràcter popular i transversal del barcelonisme.

El Club mai ha de deixar de plantejar-se millores dels seus processos electorals i assemblearis o ampliacions dels mecanismes control i participació. Les directives han d'acceptar la diversitat del barcelonisme com un fet enriquidor i generar els mecanismes idonis per a administrar aquesta pluralitat dins un marc societari de debat obert i alhora de cohesió.

Per exemple, de vegades les propostes de transparència no passen de ser declaracions d'intencions o mesures gairebé simbòliques que van poc més enllà del compliment dels mínims legalment exigibles. En canvi, la transparència s'ha de garantir amb accions sistemàtiques amb criteris clars i compartits i amb objectius concrets i indicadors mesurables. Alhora, s'ha de facilitar l'accés a la informació generada amb canals adequats i suficients i fomentar la implicació activa dels socis en el seguiment de la gestió i la governança del Club.

De la mateixa manera, el FC Barcelona ha de sistematitzar l'exercici de la seva responsabilitat

social, econòmica i ambiental. Ha d'aspirar a ser una entitat exemplar dins el món de l'esport professional en aspectes com ara les condicions sociolaborals, la igualtat de gènere, l'accessibilitat a les seves instal·lacions i comunicacions, l'impacte sobre el medi o la sostenibilitat econòmica. També en aquest camp es requerirà una gestió sistemàtica i una comunicació específica sota els criteris internacionals d'RSC.

El Barça es deu als socis i seguidors. La seva activitat ha d'orientar-se preferentment a la satisfacció de les seves expectatives. A més que és una clara obligació, el Barça no es pot permetre la despersonalització que suposaria el distanciament respecte a la seva àmplia i plural base popular. Entre altres estratègies, cal procurar incrementar la presència a l'estadi dels socis i seguidors, facilitar la possibilitat de seguir els equips en els desplaçaments i, en general, articular el màxim d'espais i canals possibles per a propiciar una vivència satisfactòria del barcelonisme. Les polítiques comercials del Club han de poder satisfer les necessitats econòmiques i alhora complir el requisit de crear comunitat. Cal orientar els esforços en aquesta direcció, encara que de vegades sembli que hi han camins més fàcils si es pensa només en l'impacte econòmic immediat, a curt termini.

Les cooperatives també tenen una

llarga experiència en la gestió i la implicació de col·lectius amplis i plurals al voltant d'una activitat amb un component econòmic important. El Barça ha de saber trobar les fórmules per a participar del coneixement que les organitzacions del cooperativisme han anat generant i les experiències que comparteixen. Per això, la nostra candidatura té com una de les seves prioritats establir espais de col·laboració estables amb les organitzacions de l'economia social i tot el seu entorn intel·lectual i acadèmic.

El compromís cívic

La fórmula societària de propietat compartida i governança democràtica ha fet que el Barça sigui molt sensible a les aspiracions de la societat catalana i que el seu comportament com a organització hagi estat sempre molt marcat per la gent del país. És el barcelonisme, ampli i transversal, qui origina el Barça i el redefineix constantment, no pas a la inversa. Probablement, acabem de resumir la base de la tan coneguda expressió "més que un club".

Si vol sostenir aquest vincle privilegiat amb la societat catalana, el Barça no es pot confiar a la inèrcia, i molt menys pensar que és una posició permanent una vegada guanyada. El Barça serà "més que un club" mentre sigui àmpliament percebut com a tal, i serà així

només mentre sigui realment útil a la societat.

Avui la societat catalana no és la del 1898, quan es va fundar el club. Tampoc vivim la realitat del 1925, quan el general Milans del Bosch va fer tancar el camp del Barça. Ni tan sols estem en la situació de l'any 1979, quan la Recopa guanyada a Basilea va provocar la que fou, potser, la primera gran festa del catalanisme després de la dictadura franquista. El club ha de reflexionar sobre què reclama la societat d'avui i deduir la millor manera d'aproximar-se a les necessitats socials actuals. El Barça ha de repensar la seva contribució cívica i convertir-la en una política meditada i sistemàtica.

El Club no ha de voler assumir papers que corresponen a altres organitzacions i institucions que ja actuen en els diversos àmbits de l'acció social, però continua obligat a contribuir al bé comú des de la posició que li correspon i a partir del seus potencials.

El Barça té una enorme força d'identificació col·lectiva i d'adhesió emocional per a moltes persones, especialment per als infants. L'esport és un vehicle molt eficient per a activitats amb finalitats socials i socioeducatives. La gran notorietat pública converteixen el Club i els seus esportistes en potencials difusors de causes i valors socials.

L'obligació del Barça és treballar adequadament sobre aquests actius per així poder-los posar, de manera organitzada i amb criteris de màxima eficiència social, a disposició de les entitats i institucions que lluiten contra l'exclusió i la vulnerabilitat, fomenten els valors de ciutadania, reaccionen davant emergències socials o contribueixen a l'enriquiment cultural. El Barça no ha de cedir a les temptacions del protagonisme excessiu o de l'acció individual. Ben al contrari, ha de concretar el seu compromís cívic en una disposició a la cooperació en xarxa entre iguals amb les organitzacions especialitzades en els diversos àmbits d'actuació cívica, confiant plenament en la seva expertesa i sumant el propi

coneixement específic.

D'altra banda, també creiem socialment útil la mateixa identificació pública del FC Barcelona amb les iniciatives d'activitat econòmica orientada a les persones i materialitzada amb organitzacions de propietat compartida i gestió democràtica. La notorietat i la capacitat d'identificació emocional del club ajudarien a defensar la viabilitat d'aquestes fórmules i a explicar el valor que aporten a la societat.

Com una empresa

Sectors escèptics —o gens entusiastes— respecte a la dimensió

social del FC Barcelona, després de proclamar uns suposats “valors del barcelonisme”, afirmar que “el Barça és un sentiment” i prometre la fèrria defensa de la sobirania efectiva dels socis, necessiten afegir una objecció: “Però s'ha de dirigir com una empresa”.

Hi estem d'acord. El Barça s'ha de dirigir com una empresa actual i ben gestionada; és a dir, amb el màxim ordre i eficiència, amb un plantejament estratègic clar i amb una visió compartida per tots els seus membres. És veritat. El Barça requereix una direcció basada en la consolidació de la seva cultura corporativa,

en estratègies avançades de gestió dels actius intangibles, en processos segurs i de qualitat, i en criteris de sostenibilitat econòmica i responsabilitat social i mediambiental.

L'economia social, especialment el cooperativisme, pot ajudar a fer una òptima gestió del club a partir d'aquests criteris. Però sobretot pot contribuir a reforçar l'autoestima dels barcelonistes pel que ha construït, a confirmar al barcelonisme que aposta per un Barça netament democràtic, socialment popular i transversal, completament independent i ben conscient de les seves responsabilitats socials i mediambientals. No és una idea rànica ni un somni romàntic, sinó una decisió estratègica moderna i d'èxit, la manera de mantenir una organització sostenible i de construir una identitat singular, una marca sòlida i competitiva. La manera de ser per sempre “més que un club”.

Perquè, certament, el Barça s'ha de gestionar amb la mateixa intel·ligència estratègica i rigor exigibles a la direcció d'una empresa. Concretament, s'ha de dirigir com una organització del segle XXI que pertany a més de cent mil socis, es deu a milions de seguidors i és capaç de sostenir una potent activitat econòmica orientada a les persones per sobre del lucre econòmic. El problema ve quan es vol dirigir exactament igual que una empresa amb finalitats i valors radicalment diferents.

En el fons, tot es redueix a una qüestió de convicció. Si es confia en el gran valor del model democràtic, popular, transversal i independent de Club, també es troben les estratègies de gestió per a convertir aquesta singularitat en un avantatge competitiu. Si, per contra, aquests atributs semblen secundaris o fins i tot molestos, s'acaba actuant contra la identitat de l'organització, erosionant els valors associats a la seva reputació, decebant els propietaris i distanciant-se de la base social fidelitzada. És a dir, just tot allò que no ha de fer una empresa moderna amb un pla estratègic com cal. Un estrany pragmatisme empresarial. ■

Col·lecció Cooperativistes Catalans

Altres títols de la col·lecció

1. GAVALDÀ, Antoni
Josep M. Rendé i Ventosa
2. ANGUERA, Pere
Antoni Fabra Ribas
3. CASANOVES I PRAT,
Josep Lladó i Quintana
4. JIMÉNEZ NAVARRO, Àngel
Sants Boada i Calsada
5. FERRER I GIRONÈS, Francesc
Joan Tutau i Vergés
6. VICEDO RIUS, Enric
Enric d'Hostalric i Colomer
7. GAVALDÀ, Antoni
Benet Vigo i Trulls
8. PLANA I GABERNET, Gabriel
Josep Roca i Galès
9. COMAS I CLOSAS, Francesc
Leonci Soler i March
10. POMÉS, Jordi
Salvador Pagès Inglada
11. AUDÍ, Pere - ORESANZ, Toni
Joaquim Llorens Abelló
12. BOSH I CUENCA, Pere
Pere Dausà i Arxer
13. DUCH PLANA, Montserrat
Micaela Chalmeta
14. SUÑÉ MORALES, Jordi
Miquel Mestre i Avinyó
15. VALLÈS I MARTÍ, Josep Maria
Josep Cabeza i Coll
16. SERRANO I BLANQUER, Jordi
Joan Salas Antón
17. GARAU ROLANDI, Miguel
Joan Peiró i Belis
18. BOSCH I CUENCA, Pere
Jaume Rossich i Bassa
19. PIÑANA EDO, Marcel·li
Joan Mestre i Mestre
20. HERNANDEZ BENAVENTE, Santos
Josep Espriu i Castelló
21. ROTGER I DUNYÓ, Agnès
Joan Ventosa i Roig
22. PONS I ALTÉS, Josep M.
Pere Boldú i Tilló
23. VALLÈS I MARTÍ, Josep Maria
Albert Talavera i Sabater
24. MIRÓ, Ivan i DALMAU, Marc
Joan Rovira Marqués
25. IBARS CHIMENO, Teresa
Màrius Pons Sumalla
26. EDO PUERTAS, Josep
Andre Cortines Jaumot

26

EDO PUERTAS, Josep
Andreu Cortines Jaumot

Col. Cooperativistes Catalans, 26

Ed. Fundació Roca i Galès amb Cossetània Edicions

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Aragó, 281, 1r 1a - 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870 - www.rocagales.cat

facebook.com/fundacio.rocagales.5

@rocagales

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS
Aragó, 281, 1r- 1a. 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870
www.rocagales.cat
cc@rocagales.cat
[@rocagales](https://twitter.com/rocagales)

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Entitat _____
Nom _____ Cognoms _____
Adreça _____
Codi postal _____ Població _____
Telèfon _____
Correu electrònic _____
NIF _____

☐ **Desitjo subscriure'm fins nou avís a la revista Cooperació Catalana**

Preu subscripció anual (11 nús.) 30 €

Forma de pagament

☐ Transferència IBAN ES37 2100 3014 7625 0001 8353

☐ Xec bancari adjunt a nom de: FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

☐ Domiciliació bancària: Nom titular: _____

Entitat bancària: _____

Codi BIC: _____

Codi IBAN:

**Preu de
subscripció anual
(11 nús.)
30 €**
Preu d'un número: 3 €

Economía del bien y del mal

La búsqueda del significado económico desde Gilgamesh hasta Wall Street

Josep Busquets

Cooperativa Cultural Rocaguinarda

@rocaguinarda_

El llibre d'aquest autor txec analitza l'evolució del pensament econòmic i la seva transformació, des d'una disciplina filosòfica que considera el "bé comú" com un camp d'investigació que aspira a trobar el millor model que permet generar beneficis. No es deté a preguntar-se com s'ha produït aquesta evolució. Diu que per a l'economia neoclàssica no importa la diferència entre el bé i el mal: els agents econòmics actuen sense preocupar-se per aquestes valoracions morals. L'autor dóna un cop sec damunt la taula per afirmar que en realitat tot en economia té a veure amb el que és bo i el que és dolent. Fa un recorregut per la tradició occidental ampliant-ne el marc des de la llunyania dels temps, tot lligant caps dispersos en temes essencials, com ara el consum, la idea de progrés o l'economia moral, entre d'altres. I ho fa des d'una visió antropològica, de la psicologia, de l'escassetat, de la utilitat i de l'elecció.

Sedláček dedica un capítol al que ell en diu "les bíblies de l'economia". Repassa Kant, els estoics, el cristianisme, els ensenyaments hebreus, l'utilitarisme, Epicur, etc., per arribar a Adam Smith, tot passant per Bernard Mandeville. Parlant d'aquest darrer, diu que "va descuidar la moral fent-la

passar a una pista irrellevant introduint una relació indirectament proporcional implícitament revertida: com menys honrat fos un individu en un estat o sistema, millor li aniria al tot; la concepció més extrema sobre la relació entre economia i ètica"; dit d'una altra manera: "els vicis individuals causen el bé comú". ¿La situació actual que vivim de corrupció no fa pensar en aquesta teoria de Mandeville com a vigent avui?

Parla de Paul Samuelson i del seu llibre *Economia*, sobre el qual diu: "Va desenvolupar el llegat de Keynes; en ell ja semblava un llibre de text de física: hi havia un gràfic, una equació o una taula quasi cada dues pàgines. No hi havien dubtes ni debats eticoeconòmics. Tot estava clar: et presentem la màquina mecànica Economia."

L'assaig de Sedláček no és pas un tractat d'història, ni d'història de l'economia, tot i que d'això també n'hi ha. Tampoc no és de matemàtica econòmica, tan avesats com estan a abordar-la els economistes. Està exempta, doncs, de tecnicismes economicistes. Té un recorregut no gens lineal que sovint et desconcerta, però tornes a agafar el fil ben aviat. Tot plegat, en un conjunt textual dens, entre filosòfic i poètic, però amè i estimulant. Molt recomanable. ■

SEDLÁČEK, TOMÁŠ

Economía del bien y del mal.

La búsqueda del significado económico desde Gilgamesh hasta Wall Street.

Fondo de Cultura Económica, 2014

473 pàgines

13,5 × 21 cm

ISBN 978-6071617767

Aquest llibre el trobareu a la llibreria de Rocaguinarda cooperativa cultural.

www.rocaguinarda.org

ROCAGUINARDA
Cooperativa Cultural

Donació de llibres

1. Actualidad del movimiento cooperativo y mutual. Buenos Aires: Colegio de Graduados de Cooperativismo y Mutualismo de la República Argentina, 1998.
2. Comentarios al código de comercio y legislación mercantil especial. Ley general de cooperativas. Vol. 3r. Madrid, 1994.
3. Cooperativisme europeu. Jornades d'informació organitzades el 1977 per la Fundació Roca i Galès. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1977.
4. DAVID, Marcel. Los trabajadores y el sentido de su historia. Santiago, Madrid: Editorial ZYX, 1968.
5. ESTIVILL, JORDI. Panorama de la lucha contra la exclusión social. Ginebra: OIT, 2003.
6. GERNIGON, Bernard. Procedimientos de elección y remoción de dirigentes sindicales. Ginebra: OIT, 1977.
7. Guia pràctica per fer fills lectors. Llegir ens fa grans. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2008.
8. Guía práctica sobre aprovechamiento por turno de bienes inmuebles. OCU, 2000.
9. La igualdad de trato en el empleo. Guía práctica. Madrid: Fundación ONCE, 2007.
10. LOPEZ I MORA, Frederic V. El trabajo autónomo en España. València: CIRIEC-España, 2007.
11. LOUIS, R. Les coopérateurs et leur comptabilité coopérative. Ginebra: OIT, 1977.
12. ORELLANA, W. El futuro del trabajo directivo. València: CIRIEC-España, 1995.
13. Paz Canalejo, Narciso. La sociedad cooperativa ante el reto de los mercados actuales. Madrid: Ministerio del Trabajo y Asuntos Sociales, 2002 (Informes y Estudios; 14).
14. Productivitat i flexibilitat. Barcelona: CTESC, 2005.
15. TIC i treball a Catalunya. Barcelona: CTESC, 2004.

■ La Biblioteca de la Fundació Roca Galès està al servei de totes aquelles persones que volen consultar temes referents a cooperativisme i economia social.

■ Agraïm la col·laboració de totes aquelles persones i entitats que amb les seves donacions han contribuït a assolir els 5.000 exemplars que actualment la nostra biblioteca pot oferir als seus lectors.

■ Segueixen arribant nous llibres, i a fi d'obtenir l'espai necessari, hem cregut oportú fer una reestructuració de la biblioteca, retirant les obres de les quals disposem més d'un exemplar, i d'aquelles que no tracten específicament dels temes sobre els quals estem especialitzats.

■ Cada mes, la biblioteca de la Fundació Roca i Galès publicarà a Coopercació Catalana un llistat de quinze títols d'aquest tipus de material.

■ Aquests llibres podran ser obtinguts de forma gratuïta per qualsevol persona o entitat que hi estigui interessada.

■ Com obtenir aquests llibres:

- Cal demanar-los per telèfon o per fax a la bibliotecària en horari de la biblioteca.
- Durant un període de trenta dies posteriors a la seva publicació.
- Els llibres s'hauran de recollir a la Fundació Roca i Galès i prèviament s'haurà d'omplir una fitxa amb les dades personals.
- En cap cas no es podrà fer un ús comercial del material obtingut.
- Les peticions seran ateses per rigorós ordre de comanda.

BIBLIOTECA DE LA FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Horari d'estiu:

Juliol: de dilluns a dijous de 9 a 14 h.

Agost tancat.

Telèfon: 93 215 48 70

Fax: 93 487 32 83

a.e.: biblioteca@rocagales.cat

www.rocagales.cat

La Biblioteca de la Fundació Roca i Galès ha rebut de nou una extensa donació de llibres de temàtica cooperativista, economia social, medi ambient i altres, que ha incorporat als seus fons. Tot i això, té un considerable romanent que posa a disposició de les persones i entitats que hi puguin estar interessades. Cal convenir dia i hora amb la bibliotecària per venir a triar-los.

Retalls

Elisenda Dunyó

ALTERNATIVAS ECONÓMICAS

Núm. 26. Juny del 2015. Barcelona

www.alternativaseconomicas.coop

redaccion@alternativaseconomicas.coop

Revista de periodicitat mensual. Aquesta és la versió editada en llengua castellana. El tema del mes es dedica a la banca, sota el titular: “Els plets de la banca col·lapsen els jutjats”. Es descriu la saturació que hi ha als jutjats a causa de la infinitat de demandes generades per les participacions de les preferents i les clàusules del sòl. El primer article tracta d'aquests problemes i presenta una sèrie de gràfiques sobre les caixes d'estalvis. També mostra uns gràfics d'un balanç d'arbitratge, i, banc per banc, desxifra els diners captats, reclamats i recuperats. Dins d'aquest tema, també hi ha l'article “Un jurista amb suport popular”. A la secció “Panorama econòmic” es parla del món de la construcció, de les finances i de la responsabilitat social, amb aquest text: “L'Ibex 35 no avança en RSC”. Segueixen articles que parlen del món laboral, del futur de la UE, del Regne Unit, de la Unió Europea i de l'Amèrica Llatina, i de determinades anàlisis de la conjuntura i els indicadors econòmics. El dossier està dedicat a alternatives per a les vacances: diverses opcions per a gaudir-les de manera diferent. A les pàgines dedicades a “Anàlisi i pensament”, es tracten els temes de la “recuperació” econòmica, la fiscalitat i el model energètic insostenible. Destaquem especialment l'entrevista que es fa a Cristóbal Colón, fundador i president de La Fageda, que explica el recorregut de la cooperativa. Són recomanables, també, els articles inclosos en la secció dedicada a l'economia social i col·laborativa. S'hi parla del Col·lectiu Ronda, de la regulació, de la intercooperació i de les diverses alternatives econòmiques. Les últimes pàgines es dediquen a la cultura, els llibres, el cinema, el bloc de notes, l'agenda i les cartes dels lectors. La publicació acaba amb la “Crònica”. ■

PARTICIPER

Revista de les societats cooperatives i participatives

Juny-agost del 2015

www.les-scop.coop

Publicació en llengua francesa de periodicitat trimestral. La repassem de manera general i en destaquem els temes i articles més recomanables. Les primeres pàgines inclouen un interessant recull de premsa, amb els comentaris oportuns. Tot seguit hi ha la secció “Vida en xarxa”, que inclou notícies breus, actes, cursos, visites, etc., tot plegat, relacionat amb les cooperatives i l'entitat. L'article següent tracta de la innovació social, referida al nou impuls de projectes cooperatius a França. El dossier es titula “Les noves solucions del finançament per al finançament del desenvolupament cooperatiu”. S'inclou una breu entrevista al director d'Estratègia i Desenvolupament de Bpifrance. A continuació hi han els articles següents: “Cooperatives Europe”, “Escollar el jove”, “Els canvis en la premsa: ¡Llegiu cooperatives!”, en el qual es resumeixen els canvis que ha sofert la premsa escrita i que han comportat que una quinzena de revistes hagin optat per fer-se cooperatives. A la secció “Reunions”, Michel Rocard, antic primer ministre francès i promotor de la primera llei francesa d'economia social, presenta un llibre se en què alerta de tots els perills, siguin econòmics, socials, ecològics o geopolítics, que amenacen el planeta. Les últimes pàgines de la publicació es dediquen a l'article titulat “Millores òptimes per a l'Escola d'Embarcacions d'Esbarjo de Marsella”. I finalment hi ha la ressenya i recomanació de tres llibres: un de clàssic d'Henri Desroche, un altre que parla de la direcció de les cooperatives, i un que fa propostes per a reformar les empreses. ■

molts infants
necessiten motius per **somriure**

Ajuda'ns a dibuixar-los

www.socsomriure.org

#Sócsomriure

Casal dels Infants

acció social als barris

Tel. 93 317 00 13

Catalunya Caixa 2013-0087-16-0200448775
"La Caixa" 2100-3001-62-2500027076